

Prisijungimas

Straipsniai

Surasti

Infolex paslaugos

Vartotojo vardas

[Teisinių komentarai](#)

G. Ašmenskas. Vartotojų apsaugos problemos turizmo paslaugų teikimo rinkoje

2014.05.05, Gintaras Ašmenskas, teisininkas

Slaptažodis

Kiek įdomu:

 1 2 3 4 5

Like [Sign Up](#) to see what your friends like.

Prisiminti

Prisijungti

[Pamiršau](#) | [Registruotis](#)

Šiandien portale

[Naujienos](#)

[Renginiai](#)

[Diskusijos](#)

[Darbo birža](#)

[Teisinių komentarai](#)

[Apie mus](#)

[RSS](#)

Kas ką veikia

[Advokatai](#)

[Antstoliai](#)

[Notarai](#)

[Policija](#)

[Teismai](#)

[WWW nuorodos](#)

[Kt. institucijos](#)

Teisės aktai

[Kodeksai](#)

[Populiariausi įstatymai](#)

[Naujausi aktai](#)

[Savivaldybių dokumentai](#)

Teismų praktika

[Dažniausiai cituojamos bylos](#)

[Populiariausios bylos](#)

[Naujausios santraukos](#)

Susipažinkite

www.teismai.lt

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau tekste-CK) 6.747 straipsnio 2 dalies ir 6.717 straipsnio 3 dalies teisinis reglamentavimas leidžia teigti, kad kelionių organizatorių turizmo paslaugų teikimo sutarčiai vykdyti gali pasitelkti trečiuosius asmenis: vežėjus, apgyvendinimo paslaugas teikiančias įmones ir kitus paslaugų teikėjus, tačiau už tinkamą turizmo paslaugų teikimo sutarties įvykdymą turistui lieka atsakingas jis pats.

Toks reglamentavimas suponuoja aplinkybių, kai kelionių organizatoriaus ar jo kontrahentų veiklos sutrikimai nulemia turizmo paslaugų teikimo sutarties neįvykdymą, atsiradimo tikimybę. Vienas iš tokių atvejų yra kelionių organizatoriaus būseną, kai pastarasis dėl savo ar kontrahentų nemokumo negali vykdyti turizmo paslaugų teikimo sutarties. Įprastai pagal turizmo paslaugų sutartyje nustatytą reglamentavimą turistą visą pinigų sumą už turistinę kelionę privalo sumokėti likus trims savaitėms iki kelionės pradžios. Taigi priklausomai nuo nemokumo atsiradimo momento, turistui atžvilgiu gali susiklostyti šios aplinkybės: jis neišvyksta į kelionę arba turistui yra nutraukiamos turizmo paslaugų teikimo paslaugos kelionės metu. Ne vienam turistui kyla klausimai, ar šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas užtikrina jo patirtų nuostolių kompensavimą kelionės organizatoriaus, agentūros (agento) nemokumo atveju.

Vienas iš Europos Sąjungos tikslų yra užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir dėl to turistų interesai yra saugomi Europos Sąjungos teisės aktų lygmenyje. 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvos dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų (90/314/EEB) (toliau tekste – Direktyva) 7 straipsnyje yra numatyta kelionių organizatoriaus, kelionių agentūros (agento) pareiga pateikti pakankamas garantijas, kad bent vieno iš jų nemokumo atveju, priešastiniu ryšiu susijusiu su turizmo paslaugų sutarties nevykdymu, turistui bus grąžinti pinigai arba jis bus parvežtas iš užsienio valstybės į išvykimo vietą. Ši Direktyva yra įgyvendinta CK 6.753 straipsnio 3 dalies ir aktualios redakcijos Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo (toliau tekste-Turizmo įstatymas) 8 straipsnio nuostatuose. Kelionių organizatoriaus pareigų turinys turizmo paslaugų teikimo sutarties nevykdymo atveju dėl nemokumo priklauso nuo nemokumo atsiradimo momento. Jeigu, dar neprasidėjus kelionei, paaiškėja, kad kelionių organizatorius negali vykdyti turizmo paslaugų teikimo sutarties, jis privalo grąžinti turistui už kelionę sumokėtas pinigų sumas. Kitais atvejais, kai kelionių organizatorius nutraukia sutarties vykdymą jau prasidėjus kelionei, jis privalo turistui grąžinti ne tik sumokėtas pinigų sumas, proporcingas nesuteiktų turizmo paslaugų vertei, tačiau ir užtikrinti turistui grąžinimą į išvykimo vietą.

Siekiant išvengti turistui nuostolių aukščiausiai minėtų aplinkybių susiklostymo atvejais, Turizmo įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse yra įtvirtinta, kad kelionių organizatorius, kelionių agentūra ar agentas, privalo turėti galiojantį draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimą arba finansų įstaigos laidavimą ar garantiją, kuriais, turizmo paslaugų teikimo sutarties nevykdymo dėl finansinių priežasčių, susijusių su bent vienu iš minėtų teisės subjektų, būtų užtikrinamas turistui grąžinimas į jo išvykimo vietą ir grąžinamos už turistinę kelionę turistui sumokėtos pinigų sumos, proporcingos nesuteiktų paslaugų vertei. Turizmo įstatymo 8 straipsnio 3-11 dalyse yra numatyta kelionių organizatorių, kelionių agentūrų (agentų) prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarka. Turizmo įstatymo 8 straipsnio 4 ir 7 dalyse yra įtvirtintos minimalios prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos apskaičiavimo taisyklės, kurios yra taikomos kelionių organizatoriams, agentūroms (agentams) be vienerių metų ir ilgesnės pertraukos vykdančioms turizmo paslaugų teikimo veiklą. Pagal jas kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma konkrečiam laikotarpiui nuo 3 mėnesių iki 1 metų negali būti mažesnė nei 7 procentai įplaukų, gautų už atitinkamą praėjusių kalendorinių metų laikotarpį, o kelionių agentūrų ir agentų prievolių įvykdymo užtikrinimo suma yra nustatoma analogiškai kaip ir kelionių organizatorių, išskyrus tai, kad, nustatant minimalią prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, yra naudojamas 5 procentų dydis. Tokia tvarka suponuoja aplinkybes, kad, padidėjus turizmo paslaugų teikėjo įplaukams, prievolių įvykdymo užtikrinimo suma gali tapti nepakankama kelionių organizatoriaus, kelionių agentūros (agento) nemokumo atveju. Prievolių užtikrinimo sumos nepakankamumo atveju turistą galėtų patirti nuostolių: iš savo piniginių lėšų turėtų finansuoti grąžimą į nuolatinę gyvenamąją vietą ir neatgautų sumokėtų pinigų sumų už visa apimtimi ar iš dalies nesuteiktas turizmo paslaugas.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau tekste-ESTT) dėl Europos Sąjungos teisės reglamentavimo, nustatančio turistų interesų apsaugą turizmo

Teisės aktai

Visi LR aktai su pakeitimais

Teismų praktika

Teismų nutartys, sprendimai ir t.t.

Rinktinė

Teismų praktikos taisyklės

Skaičiuoklės

Žyminio mokesčio ir kitos

Naujausios diskusijos

- 08:45** Dėl priedų kopijų prie ieškinio patvirtinimo tvarkos [Civilinė teisė]
- 08:38** mokejimai antstoliams [Civilinė teisė]
- 22:15** Vieša teismo nutartis [Administracinė teisė]
- 16:03** Dėl žalos atlyginimo regreso tvarka [Civilinė teisė]
- 11:47** Gražinami pinigai.Kaip būna? [Procesas]

Naujausi darbo pasiūlymai

ieško ADVOKATO PADĖJĖJO (-OS)

ieško TEISININKO (-ĖS)

ieško ADVOKATO (-ĖS)

siūlo darbą bankroto administratoriaus padėjėjai (-ui):

ieško teisininko(-ės)/notaro padėjėjo(-s)

[rodyti viską >>](#)

Prenumeruok portalo naujienas

INFOLEX
 3,9 tūkst. mėgsta

ES parama

paslaugų teikėjų nemokumo atveju, jau ne kartą pasisakė savo sprendimuose. 2014 m. sausio 16 d. ESTT priėmė nutartį byloje C-430/13, kurioje buvo išaiškintas Direktyvos 7 straipsnyje numatytas reglamentavimas. Pagrindinėje byloje buvo nustatyta, kad kelionių organizatoriaus nemokumo atveju dėl nepakankamos sumos, numatytos laidavimo draudimo sutartyje, apeliantams, neišvykusiems į kelionę, buvo gražinta tik 22% už turistinę kelionę sumokėtos pinigų sumos. ESTT sprendė, kad Direktyvos tikslas yra užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir joje nėra numatyta Direktyvos 7 straipsnyje numatytos garantijos apribojimo atvejų. Pasisakydamas dėl Direktyvos 7 straipsnyje nustatytų įpareigojimų perkėlimo į nacionalinės teisės aktus tinkamumo, ESTT konstatavo, kad jie laikomi tinkamai perkelti į nacionalinės teisės aktus, jeigu jais yra užtikrinamas visų turistų sumokėtų pinigų gražinimas ir jo repatrijavimas kelionių organizatoriaus nemokumo atveju. Taip pat šioje byloje ESTT nustatė, jog valstybė narė neturi diskrecijos teisės apriboti Direktyvos 7 straipsnyje numatytos garantijos apimtį ir dėl to ribojančių minėtą garantiją kriterijų nustatymas nacionalinėje teisėje sudaro pakankamai apibrėžtą Europos Sąjungos teisės pažeidimą, kuris, esant priežastiniam ryšiui su turistui atsiradusia žala, būtų pagrindas valstybės atsakomybei kilti.

Grįžtant prie Turizmo įstatymo 8 straipsnyje nustatyto reglamentavimo, galime pastebėti, kad, atsižvelgiant į aukščiau minėtą ESTT nutartį, Direktyvos 7 straipsnyje numatytas įpareigojimas nėra tinkamai perkeltas į Lietuvos Respublikos teisę. Todėl šiuo metu esantis reglamentavimas, be abejonės, artimiausioje ateityje yra keistinas. Svarstant Turizmo įstatymo 8 straipsnio teisinio reglamentavimo pakeitimus, yra svarbu neužkrauti neproporcingos prisiimtiems įsipareigojimams pagal turizmo paslaugų teikimo sutartis finansinės naštos kelionių organizatoriams, agentūroms ir agentams, nes kuo didesnė prievolių įvykdymo užtikrinimo suma, tuo daugiau piniginių lėšų yra išleidžiama prievolių įvykdymo užtikrinimo paslaugoms įsigyti ir dėl to gali brangti turizmo paslaugos. Pavyzdžiui, šiuo metu įstatymas numato, apskaičiuojant kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, ją nustatyti ne mažesnę kaip 7% nuo praėjusių kalendorinių metų įplaukų. Vien tik minimalaus procentinio dydžio, taikomo prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos apskaičiavimui, padidinimas problemos neišspręstų, nes įplaukos priklausomai nuo turizmo paslaugų teikimo rinkos tendencijų bėgant laikui gali ženkliai keistis ir dėl to prievolių įvykdymo užtikrinimo suma, apskaičiuota pagal praėtų kalendorinių metų duomenis ir nurodyta prievolių įvykdymo užtikrinimo sandorėje, gali tapti neatitinkančia turizmo paslaugų teikėjų prisiimtų įsipareigojimų pagal galiojančias turizmo paslaugų teikimo sutartis. Todėl yra siūlytina apsvarstyti galimybes prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą apskaičiuoti pagal kelionių organizatoriaus, agentūros (agento) aktualius duomenis apie gautas (gautinas) įplaukas pagal turizmo paslaugų teikimo sutartis ir ją keisti, atsižvelgiant į įplaukų pokyčius konkretais turizmo paslaugų teikėjo veiklos vykdymo laikotarpiu. Tokiu būdu būtų geriau apsaugoti turistų interesus, turizmo paslaugų teikėjai nepermokėtų už prievolių įvykdymo užtikrinimo paslaugas ir dėl to turizmo paslaugos netaptų brangesnės. Diegiant kontrolės sistemą, reikėtų išnaudoti informacinių technologijų privalumus: jų pagalba būtų galima vykdyti automatinę kelionių organizatorių, agentūrų (agentų) gaunamų įplaukų ir prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos atitinkamumo kontrolę.

Apibendrinant aukščiau pateiktą informaciją, galima daryti toliau pateikiamas išvadas. Pirma, turistai, atsižvelgiant į Turizmo įstatymo reglamentavimą, šiuo metu nėra tinkamai apsaugotas kelionių organizatoriaus, kelionių agentūros ar agento nemokumo atveju ir minėtas reglamentavimas galėtų būti pagrindas valstybės atsakomybei kilti dėl į nacionalinę teisę netinkamai perkeltos Direktyvos nuostatų. Antra, kuriant naują Turizmo įstatymo redakciją, siūlytina apsvarstyti galimybes apskaičiuoti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą remiantis aktualiais duomenimis apie kelionių organizatoriaus, agentūros, agento įplaukas pagal turizmo paslaugų teikimo sutartis ir nustatyti turizmo paslaugų teikėjams pareigą minėtą sumą keisti esant įplaukų padidėjimui turizmo paslaugų teikimo laikotarpiu. Tokiu būdu būtų net tik užtikrinama turistų interesų apsauga, bet ir turizmo paslaugų teikėjai nepermokėtų, įsigydami prievolių įvykdymo užtikrinimo paslaugas.

[Teisininkų komentarai](#)

[Klausk teisininko: ar buvęs sutuoktinis gali pretenduoti į turimą įgyjamąsias senaties pagrindu?](#)

2017.01.16, Advokatė Melita Cibulskaitė, Delfi.lt

[Klausk teisininko: ar privalau Lietuvoje deklaruoti pajamas, jeigu čia nuolatos negyvenu?](#)

2017.01.16, Delfi.lt, „Norvilius & Kalainyte Legal Services“ teisininkai

[Kanapių mylėtojai, baudžiamoji atsakomybė taikoma, tačiau teistumas jums negresia](#)

2017.01.02, Advokato padėjėjas Edgaras Skrebė, „ADVIX Belevičius, Bukauskas, Čiupaila ir partneriai“

Rašyti komentarą:

Nėra komentarų

Vardas (Nick): **E-mail:**

399

Įrašykite saugos kodą, kurį matote piešinyje

PASTABOS:

1. Neįžeidinkite diskusijų dalyvių;
2. Neįžeidinkite teisininkų bei teisinės sistemos.
3. Nekurstykite rasinės ar tautinės diskriminacijos.
4. Mes tikimės, kad diskusijose dalyvauja išsilavinę ir kultūringi žmonės.
5. Reklaminiai skelbimai bus šalinami be įspėjimo.

Pastaba:

Teisės portalas INFOLEX Naujienų skyrelyje talpinamos informacijos atžvilgiu yra tik informacijos perdavėjas, bet ne jos autorius, todėl INFOLEX Naujienose pateikiama informacija ir jos pobūdis nepriklauso nuo INFOLEX valios ir šiame skyriuje skelbiami straipsniai nebūtinai sutampa ar išreiškia mūsų poziciją.

INFOLEX kūrybinė grupė